

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Joh. Jonstoni Thaumatographia Naturalis

Jonston, Jan

Amstelodami, 1661

Caput XXIII

urn:nbn:de:bsz:31-97032

ebibito thure contrito, in quo calatum fuit Scorpii figum, statim sanatum esse testatur. Amittit etiam virus illius aculeus, si lapidem *Perzohar* tetigerit. *Jacob Hollerius* l. 1. c. 1. de morbis internis, ex frequenti herbae Brasiliæ odoratu, natum fuisse cuidam Italo in cerebro scorpionem, scribit. Avicennam vero amicum habuisse, qui cum vellet, ex putridis lignis scorpiones generaret, *Albertus* refert, addens, ex illis alios genitos fuisse.

CAPUT XXIII.
DE TEREDINE & TARRANTULA.

Teredo in ligno est, ex quo potissimum, illi cibatum natura facit. Quamvis autem in multis nascantur arboribus, quercu & tilia exceptis; sunt tamen & alia, in quibus non dantur. Tradit enim *Theophrastus*, & cum eo *Plinius*, abietem circa germinationes decoictatam, aquis inoffensam durare. *Patuit*, inquit *Theophrastus* *hist.* 5. c. 5. id apud *Phneum* *Arcadia*, cum obstructis faucibus, campus in lacum redundavit. Tum enimeductis pontibus ex abiete, cum amplius extumesceret aqua, alius super alium fabricatus. postea extrusis obruramentis unda erupit, discessitque unversa materies, in corrupta comperta, sed forte casuque innotuit. *Vincenius* ex authore libri de natura rerum, pro miraculo ponit, buxum & albam spinam quæ durissimæ arborum, vermes proginere: Quia nux *Euboica* nunquam putrescit. In *Tylo* denique *Arabia* insula, materia est in aquis inoffensa permanens: Ducentos enim demersam annos inviolatam mansisse, ahenotatum est. *Phryges* si *Rhodigino* credimus, albidos obefosque vermiculos capite nigricante, qui à cariosis promuntur materiis, inter delicias habuisse, & luxuriam fuisse qui *Xylophagia* comedisset. In dotum *Regem*, vermem quandam in planta nascentem, secundis mensis igne costum abhibuisse refert *Ælian*. In Insula denique quadam
Tala-

Talacha dicta vermes similes iis, qui in lignis putridis existunt, principibus in mensis gratissimos esse. *Iohannes de Mandevilla* author est. *Tarantula* species sunt aranearum à Tarenta urbe. Sine noxa videntur conspectu, at morsu in symptomata inducunt varia. Isti enim à Tarantulis alii perpetuo canunt, alii rident, alii plorant, alii clamitant. Nam atra bile tentatis pro eorum temperamentis, omnia hæc adesse conspiciuntur.

CAPUT XXIV.
DE VERMIBUS.

ARTICULUS I.

DE VERMIBUS IN BRUTIS.

Vermium mater putredo est, quæ unde oriatur, generalia naturalis scientiæ præcepta explicant. Hinc quia in Guinea magnæ existunt putredines, ob continuas aëris intemperies, vermium haud exigua ibidem invenitur copia. Intemperiem autem humidam & calidam illis gignendis esse idoneam exinde ostenditur, quod æstivis mensibus, auraque subtepidâ, horti plerumque limacibus, carnes vermibus abundent. Repertiuntur in brutis, plantis, & homine. Anno 1562 nefanda pecori lues fuit, natis circa regionem hepatis vermibus, ut *Cornelius Gemma* testatur. Ovium & arietum bisulcis unguibus vermiculus adhæret, qui nisi in comedendo eximatur, nausea & ventriculi afficit dolore. Mullus piscis ter tancum in vita parit, reliquo sterilis tempore. Nam in ejus utero vermiculi nascuntur, qui semen devorant. Aliis minuti quidam innascuntur, qui partum expellunt.